Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

DANSKE
UNIVERSITETER
UNIVERSITIES DENMARK

FIOLSTRÆDE 44, 1. TH
1171 KØBENHAVN K
TLF. +45 33 36 98 00
WWW.DKUNI.DK

Høring over udkast til nye bekendtgørelser, der udmønter § 1 og § 2 i lovforslag nr. L 21.

9. SEPTEMBER 2026
XX

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen den 18. august 2026.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne.

Danske Universiteter har modtaget svar fra alle universiteter. Danmarks Tekniske Universitet har meddelt, at det ikke har bemærkninger til udkastene, og Københavns Universitet samt IT-Universitetet har alene haft bemærkninger til udkastet til ph.d.-bekendtgørelsen.

Vedr. bestemmelser vedr. initiativer rettet mod visse internationale ansøgere
Danske Universiteter hilser det velkomment, at der med bekendtgørelserne gives øget mulighed for, at universiteterne kan sikre sig, at internationale studerende søger optag på baggrund af reelle studieformål.

Flere universiteter bemærker, at det er uklart hvordan bestemmelserne vedr. hhv. studieaktivitetskrav og krav om deltagerbetaling for hele første år også gælder selvbetalende studerende på uddannelser som udbydes i konsortier som joint eller double degrees (fx Erasmus Mundus). Universiteterne ønsker at disse studerende er undtaget bestemmelserne.

Flere universiteter nævner også, at studieaktivitetskravet kan blive en udfordring på uddannelser, hvor der gives mulighed for lange, eksperimentale specialer. Her vil den studerende, som ikke består sit speciale første gang falde for aktivitetskravet, og dermed ikke have de samme tre prøveforsøg, som studerende med almindelig specialelængde. Det er uvist om dette er tilsigtet.

Det bemærkes, at universiteterne kan have brug for at verificere ansøgninger fra studerende, som ikke er selvbetalere, hvilket der ønskes hjemmel til.

Danske Universiteter noterer med tilfredshed, at universiteterne kan vælge at gøre brug af studiestartsprøve på kandidatuddannelserne, hvor det vurderes relevant.

Endelig ser Danske Universiteter meget gerne, at universiteterne kan dele oplysninger om ansøgere, som har snydt med eksamensbeviser eller på anden vis. Både for at sikre, at pågældende ikke uretmæssigt for tilbudt en plads, hvis vedkommende også har søgt optagelse på andre danske universiteter, og for at minimere den samlede sagsbehandling af snydsager.

Vedr. ph.d.-uddannelsen

Danske Universiteter har som nævnt i høringsmaterialet til lovforslag nr. L 21 tilsluttet sig, at dimittender fra 75 ECTS-kandidatuddannelsen kan starte direkte i et ph.d.-forløb. Dog med udgangspunkt i en realkompetencevurdering foretaget af det enkelte universitet. Som nævnt i det pågældende brev, er Danske Universiteters ønske, at hovedreglen for ph.d.-uddannelsen fastholdes som en samlet norm på 480 ECTS. For at styrke talentudviklingen skal der dog skabes mulighed for, at særligt kvalificerede kandidater fra 75-ECTS-kandidatuddannelser kan optages direkte.

Danske Universiteter forventer, som også nævnt i førnævnte brev, fortsat, at det vil være påkrævet at gennemføre et forskningsforberedende forløb for langt de fleste dimittender fra 75-ECTS-uddannelsen, som måtte ønske sig at gå forskningsvejen. Danske Universiteter er derfor bekymret for 75-ECTS dimittendernes reelle overgang til ph.d.-uddannelsen, hvis der ikke tilvejebringes finansiering af forforløbet.

Administrative overvejelser

Implementeringen af lovforslag nr. L 21 og de nærværende bestemmelser driver yderligere administrative omkostninger i tillæg til dem, der allerede er forbundet med de gældende regler. Danske Universiteter ønsker, at styrelsen er bevidst om dette ifm. eventuelle fremtidige bestræbelser på regelforenkling og administrativ effektivisering.

Der henvises til vedlagte høringssvar fra alle otte universiteter, hvor der er yderligere og mere specifikke bemærkninger til udkastene.

Med venlig hilsen

Jesper Langergaard
Direktør
Danske Universiteter

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om ph.d.-uddannelsen

Københavns Universitet bakker op om afklaringen af adgangen til ph.d.-uddannelsen i forlængelse af kandidatreformen og etableringen af kandidatuddannelser på 75 ECTS.

Ad § 5. Adgang til ph.d.-uddannelsen

KU deler ambitionen om at sikre adgang til forskerkarrierer for kandidater med forskellige uddannelsesprofiler og støtter den lovpligtige adgangsret til ph.d.- uddannelsen for ansøgere med en kandidatuddannelse på mindst 75 ECTS. KU understreger vigtigheden af, at den lovpligtige adgangsret til ph.d.-uddannelsen for kandidater med en 75 ECTS ikke har nogen indflydelse på den faglige vurdering af individuelle ansøgere til ph.d.-uddannelsen.

Ad § 6 og 7. Forskningsforberedende forløb

KU støtter forslaget om forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS, der fokuserer på ansøgerens forskningsrelevante kompetencer. KU er enig i lovændringen som bevirker, at Universitet fastsætter nærmere regler om vilkår såsom læringsmål, bedømmelsesformer og godkendelseskriterier til det forskningsforberedende forløb.
Der bliver en stor opgave for universiteterne i at sikre, at denne fleksibilitet omsættes i et let overskueligt og tilgængeligt landskab af ph.d.-uddannelser. Vi er klar til at løfte denne opgave.

General tilslutning til ændringerne

KU kan tilslutte sig ændringerne i udkast til bekendtgørelsen om ph.d.-uddannelsen og vil støtte op om at gøre forskerkarrierer mere fleksible.

KU mener, at et betinget forskningsforberedende forløb er yderst vigtig for ph.d.-uddannelsen, jf. DFIRs analyse ”Nye rammer for ph.d.-uddannelsen til styrkelse af kreativitet, entreprenørskab og mobilitet” og forslag til at gøre den tidssvarende og internationalt konkurrencedygtig, bl.a. ved at gøre forløbene mere fleksible i indhold og forlænge perioden i op til 4 år. Samtidig noterer KU sig, at DFIRs anbefaling om at eksperimenter med fondsfinansering af forskellige slags ph.d.-forløb, bliver vigtig for at skabe et sammenhængende forløb for kandidater med 75 ECTS og hvor et forskningsforberedende kursus er en betingelse for adgang til ph.d.-uddannelsen, da der ikke er klarhed om finansiel understøttelse til sådanne forskningsforberedende forløb.

AARHUS UNIVERSITET

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Jura og Institutionspersonale
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Via Danske Universiteter

Høring over udkast til bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 21

Rektoratet

Berit Eika
Prorektor

Dato: 3. september 2026

Direkte tlf.: +45 8715 2032
Mobiltlf.: +45 2899 2463
E-mail: be@au.dk
Web: au.dk/be@au.dk

Journal nr.: 2026-1022025
Afs. CVR-nr.: 31119103

Aarhus Universitet takker for høringsmuligheden for udkast til bekendtgørelser, som udmønter dele af lovforslag L 21 af 25. juni 2026.

Universitetet har indledningsvis følgende generelle bemærkninger til det forskningsforberedende forløb og de kommende tillægsmoduler på 45 ECTS. Det fremgår af høringen, at der i ph.d.-bekendtgørelsen indføres et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS, der forslås indført for ansøgere med en kandidatgrad på under 120 ECTS, som universitetet vurderer, skal have udbygget sine forskningsrelevante kompetencer. De kommende tillægsmoduler er ligeledes rettet mod de kandidater, der har færdiggjort en 75 ECTS-kandidatuddannelse. På den baggrund ønsker universitetet en afklaring af, om et forskningsforberedende forløb kan sidestilles med de kommende tillægsmoduler på 45 ECTS, eller om der er tale om to forskellige forløb. Såfremt der er tale om to forskellige forløb, ønsker universitetet ligeledes en afklaring af, om man såfremt man ikke gennemføre et forskningsforberedende forløb tilfredsstillende, stadig har ret til at tage et tillægsmodul på 45 ECTS.

Nedenfor følger bemærkninger til de enkelte bekendtgørelsesudkast og bestemmelser:

Uddannelsesbekendtgørelsen
Særligt studieaktivitetskrav for visse studerende, § 52+53:
Ikrafttrædelsestidspunkt:
Det fremgår af L 21 under punkt 2.2.1. at det forventes, at reglerne om studieaktivitetskravet vil finde anvendelse fra og med studieåret 2027/2028. Da indførelsen af et studieaktivitetskrav for bestemte grupper af studerende kræver forberedelse af interne regler, systemunderstøttelse og kommunikation til de berørte studerende er det ligeledes universitets ønske, at kravet først finder anvendelse fra studieåret 2027/2028.

Universitetet formoder ud fra formuleringen i L 21, at det således også kun er fremadrettet, at de studerende skal leve op til et studieaktivitetskrav, og at universitetet ikke skal kontrollere studerende, der er indskrevet før 2027.

På den baggrund ønsker universitetet det tydeligt præciseret i følgebrevet, at det først er fra begyndelsen af studieåret 2027/2028, at universitetet skal indføre studieaktivitetskravet, at det kun er semestre fra 2027 og frem, der skal kontrolleres og kun for de studerende, der bliver indskrevet i 2027 og frem.

Definition af selvbetaler:
Der er i bestemmelsen lagt op til, at kravet kun er gældende for selvbetalende studerende som har fået en studieopholdstilladelse efter udlændingeloven. Det er uklart for universitetet, om bestemmelsen også omfatter studerende, der har fået tilbud om fripladser eller stipendium og dermed ikke længere selv betaler for deres uddannelse.

Universitetet ønsker således en tydelig præcisering af, hvilke studerende, der falder under betegnelsen, *selvbetaler* og således er omfattet af det særlige studieaktivitetskrav.

Dispensationsmuligheder:
Universitetet har noteret, at det alene er muligt at dispensere, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Det er universitetets ønske, at dispensationsbestemmelsen bliver enslydende med dispensationsbestemmelsen i § 50, stk. 3, således at det dispensationsmuligheden for alle studieaktivitetskrav er ens.

Det særlige studieaktivitetskrav og specialet:
Det er med underen, at universitetet har noteret, at hvis en studerende ikke består specialet i første forsøg og ikke samtidig har deltaget i andre fagelementer, vil det ikke være muligt for den studerende at fortsætte uddannelsen, idet der ikke er bestået fagelementer det/de pågældende semestre. Universitetet formoder, at det ikke er hensigten med bestemmelsen, at der kun skal være 1 prøveforsøg til specialet.

For at sikre studerendes mulighed for gennemføre uddannelsen, ønsker universitetet, at bestemmelserne fremadrettet indeholder regulering af denne situation, så omfattede studerende også får mulighed for at færdiggøre uddannelsen, selvom de ikke består specialet i første forsøg.

Særligt studieaktivitetskrav for visse studerende, § 52:
Double eller joint degree:
Det er i bestemmelsen uklart, om den også omfatter kontrol af studieaktivitet for studerende, der er indskrevet på en double degree eller joint degree uddannelse, hvor dele af uddannelsen foregår på et eller flere udenlandske universiteter. Universitetet formoder, at bestemmelsen ikke omfatter studerende indskrevet på sådanne uddannelser, da universitetet således skal kontrollere studieaktivitet på studerende, der ikke opholder sig på Aarhus Universitet og potentielt vil skulle udmelde studerende, der følger undervisning på et udenlandsk universitet. Universitetet ønsker derfor en tilkendegivelse af, om universitets formodning er korrekt.

Ph.d.-bekendtgørelsen:
Forskningsforberedende forløb, § 6+7:
Universitetet finder, at det fremstår uklart i bekendtgørelsen, hvordan bestemmelserne om forskningsforberedende forløb finder anvendelse i forhold til det samlede uddannelsesomfang for adgang til ph.d.-uddannelsen, herunder om et forskningsforberedende forløb kan medføre et samlet uddannelsesomfang på mere end 480 ECTS.

På den baggrund ønsker AU en præcisering af bestemmelserne.

Forskningsforberedende forløb, § 7:
Med indførelsen af det forskningsforberedende forløb og kravet om, at den ph.d.-studerende skal være ansat på eller uden for universitetet under det samlede ph.d.-forløb, indføres der reguleringen af ansættelsesforholdet, som hidtil ikke har været indeholdt i bekendtgørelsen. Det er således uklart, hvilke former for ansættelse, der vil opfylde bestemmelsen og dermed hvilke administrative konsekvenser kravet kan have for institutionernes administration af ordningen. Universitetet ønsker ligeledes at gøre opmærksom på, at der er en modsætning i, at man bliver indskrevet på et samlet ph.d.-forløb, der består af det forskningsforberedende forløb og ph.d.-uddannelsen, men at man først kan påbegynde ph.d.-uddannelsen, når universitetet har godkendt, at det forskningsforberedende forløb er tilfredsstillende gennemført.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen eller de tilhørende bemærkninger præciseres på dette punkt.

Tilskuds- og revisionsbekendtgørelsen:
Deltagerbetaling, § 20:
Det fremgår af L 21 under punkt 2.6.2. at ansøgere, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse i forbindelse med vinteroptaget 2026/2027 ikke vil være omfattet af de regler om opkrævning af en vis del af deltagerbetalingen ved studiestart, der vil blive fastsat med henblik på at udmønte det foreslåede.

Der er i bekendtgørelse ikke indsat en bestemmelse om, at bestemmelsen om deltagerbetaling ikke finder anvendelse for ansøgere, der søger om optagelse ved vinteroptaget 2026/2027. Det er således uklart for universitetet, hvornår denne bestemmelse er gældende fra. På den baggrund ønsker universitetet en tydelig angivelse af, hvornår bestemmelsen træder i kraft.

De nuværende regler gør, at det er muligt at tilbagebetale deltagerbetalingen, hvis den studerende fortryder sin optagelse og melder sig ud af uddannelsen inden semesterets start. Universitetet ønsker en afklaring af, om det fortsat er en mulighed, nu hvor der

skal betales deltagerbetaling for første studieår. Ligeledes ønsker universitet en afklaring af, om det er muligt at tilbagebetale deltagerbetaling for 2. semester, hvis den studerende udmelder sig i løbet af 1. semester.

Venlig hilsen

Berit Eika

Berit Eika
Prorektor

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

ufs-hoering@ufm.dk

Høring over udkast til bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 21

Dato 8. september 2026

Sagsnr. 26/55627

Syddansk Universitet takker for muligheden for at kommentere på høring over udkast til bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 21. Indledningsvist har universitetet nogle generelle bemærkninger. Efterfølgende kommenterer universitetet på de enkelte bestemmelser.

Generelle bemærkninger
Universitetet anerkender formålet om at sikre, at studieopholdstilladelser anvendes til reelle studieformål, og at der skabes bedre sammenhæng mellem optagelsesgrundlag, studieaktivitet og gennemførelse. Universitetet finder det samtidig positivt, at der med udkastene søges skabt øget fleksibilitet i adgangen til ph.d.-uddannelsen og i universiteternes muligheder for at håndtere dokumentation, verifikation og snyd i optagelsessager.

Bestemmelsesspecifikke bemærkninger

Uddannelsesbekendtgørelsen
§ 52: Universitetet er positivt indstillet over for muligheden for at indføre et særligt studieaktivitetskrav for selvbetalende studerende, der har fået studieopholdstilladelse efter udlændingeloven. Universitetet finder det imidlertid væsentligt, at reglerne udtrykkeligt fastslår, at universitetet er berettiget til at bringe den studerendes indskrivning til ophør allerede efter første semester, hvis den studerende ikke har bestået mindst 15 ECTS-point på uddannelsen. En sådan præcisering vil sikre den fornødne hjemmel til udmeldelse og skabe klarhed om universitetets adgang til at håndhæve studieaktivitetskravet.

Adgangsbekendtgørelsen
§ 6: Universitetet er positivt indstillet over for, at universitetet kan stille krav om ekstern verifikation af den dokumentation, der danner grundlag for optagelse til uddannelsen, samt at optagelsen kan gøres betinget af, at en sådan verifikation gennemføres med til-

Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M
T +45 6550 1000
www.sdu.dk

fredsstillende resultat. Universitetet finder dog, at anvendelsesområdet for bestemmelsen bør overvejes nærmere. Efter udkastet er bestemmelsen afgrænset til ansøgere, som afkræves fuld deltagerbetaling, og som har behov for studieopholdstilladelse efter udlændingeloven. Samtidig fremgår det, at bestemmelsen bl.a. skal kunne anvendes i forhold til personer med en uddannelsesbaggrund fra lande, der gør det vanskeligere for universitetet at vurdere validiteten af den indsendte dokumentation. Efter universitetets opfattelse er der ikke nødvendigvis sammenfald mellem uddannelsesland og betalingsstatus, idet retten til statsfinansieret uddannelse afhænger af statsborgerskab eller opholdsgrundlag og ikke af, hvor den adgangsgivende uddannelse er gennemført.

Universitetet anbefaler derfor, at det overvejes, om hjemlen til at kræve ekstern verifikation bør kunne anvendes bredere, når der konkret eller erfaringsmæssigt er grundlag for tvivl om dokumentationens validitet. Dette vil også kunne omfatte tilfælde, hvor ansøgeren ikke er betalingsstuderende, men hvor der foreligger uoverensstemmelser eller andre forhold, som gør ekstern verifikation relevant.

§ 7: Universitetet finder endvidere, at bestemmelsen om snyd i forbindelse med ansøgning om optagelse bør præciseres. Det bør tydeliggøres, i hvilke situationer universitetet har kompetence til at konstatere snyd, og hvilke krav der gælder til grundlaget for en sådan konstatering. Universitetet anbefaler desuden, at formuleringen om en karensperiode på ”1-5 år opgjort som antal ordinære ansøgningsrunder” præciseres. År og ordinære ansøgningsrunder kan ikke i alle tilfælde sidestilles, eksempelvis for uddannelser med både sommer- og vinteroptag eller uddannelser, der kun udbydes med optag hvert andet år.

Eksamensbekendtgørelsen

§ 30: Universitetet er positivt indstillet over for muligheden for at indføre en særlig studiestartsprøve for visse selvbetalende kandidatstuderende, herunder muligheden for at teste, om den studerende reelt har de sprogkundskaber, som var forudsat ved optagelsen. Universitetet anbefaler, at der desuden etableres hjemmel til også at teste de pågældende studerendes faglige forudsætninger ved studiestart. Dette skal ses i lyset af, at det i nogle tilfælde først efter studiestart viser sig, at de faglige kvalifikationer opnået på den forudgående uddannelse ikke er tilstrækkelige til at understøtte et tilfredsstillende studieforløb. En sådan faglig test vil kunne bidrage til at sikre, at de studerende har de nødvendige faglige forudsætninger for at gennemføre uddannelsen, og samtidig understøtte uddannelsernes faglige niveau og kvalitet.

§ 48: Universitetet anmoder desuden om en nærmere præcisering af reglerne om klage efter ombedømmelse og omprøve. Det fremgår, at adgangen til at klage over faglige spørgsmål fremover alene skal være afskåret efter ombedømmelse, mens det fortsat skal være muligt at klage over faglige spørgsmål efter en omprøve. Det bør præciseres, hvordan denne adgang skal forstås ved prøver, der består af flere prøveelementer, men som bedømmes samlet med én karakter. Som eksempel kan nævnes kandidatspecialer med mundtligt forsvar, hvor en studerende efter en klage tilbydes et nyt mundtligt forsvar, mens specialeafhandlingen indgår uændret i bedømmelsesgrundla-

get. I sådanne tilfælde er det uklart, om der i bekendtgørelsens forstand er tale om en omprøve, og om den studerende efterfølgende har adgang til at klage over faglige spørgsmål vedrørende den nye samlede bedømmelse. Universitetet anbefaler derfor, at dette præciseres for kombinerede prøver med samlet bedømmelse, hvor kun en del af prøven gennemføres på ny.

Ph.d.-bekendtgørelsen
Universitetet hilser en revision af ph.d.-bekendtgørelsen velkommen og finder det positivt, at der skabes hjemmel til nye adgangsveje og forskningsforberedende forløb i lyset af de ændrede kandidatuddannelsesstrukturer.

§ 5 – 7: Universitetet finder, at kandidater fra 75 ECTS-kandidatuddannelser generelt vil have et andet forskningsfagligt udgangspunkt end kandidater fra traditionelle kandidatuddannelser på 120 ECTS. De vil ofte ikke have gennemført et større selvstændigt forskningsarbejde svarende til et speciale. Specialet giver erfaring med at arbejde over en længere periode med forskningslignende aktiviteter, der munder ud i et produkt af et vist omfang, og giver både institutionen og kandidaten et vigtigt grundlag for at vurdere forskningsparathed. Der skal derfor være særlig opmærksomhed på, at de foreslåede ændringer ikke medfører en sænkning af det faglige niveau og de læringsmål, der kendetegner en dansk ph.d.-uddannelse. Universitetet finder det derfor positivt, at universitet får hjemmel til at opstille et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point

§§ 6-7: Universitetet ønsker en afklaring af, hvorvidt universitetet selv kan sikre den studerendes rettigheder via egen regulering, hvis et forskningsforberedende forløb ikke gennemføres tilfredsstillende. Der tænkes her på mulighed for omprøve, gentagelse eller anden afhjælpning.

§§ 6-7 og § 25: Universitetet ønsker at det præciseres, om et gennemført forskningsforberedende forløb alene har retsvirkning ved det udstedende universitet, eller om det kan anerkendes på tværs af institutioner. Endelig bør det afklares, om aktiviteter, data eller resultater fra et forskningsforberedende forløb kan være fagligt og forskningsmæssigt knyttet til det efterfølgende ph.d.-projekt og eventuelt indgå i ph.d.-afhandlingen.

§ 10: Universitetet bemærker i forhold til ph.d.-uddannelsens indhold, at en kommende revision af rammerne bør have fokus på at beskytte reel forskningstid og sikre en hensigtsmæssig balance mellem forskning, kurser, undervisning, miljøskifte og øvrige forpligtelser. Kvalitet og forskningsfaglig relevans bør være styrende frem for faste proceskrav, hvor dette er muligt. Kursuskravet bør i højere grad understøtte relevans frem for volumen, og reglerne om miljøskifte bør fortsat give mulighed for nationale ophold, virksomhedsophold eller andre relevante forskningsmiljøer, når dette er fagligt velbegrundet.

§ 25: Universitetet finder det positivt, at der foreslås en bestemmelse om bevis for gennemført forskningsforberedende forløb. Det bør dog præciseres, hvilke oplysninger beviset skal indeholde, og hvilken retsvirkning beviset har i forhold til videre optagelse,

merit, mobilitet mellem institutioner og dokumentation af opnåede forskningsrelevante kompetencer.

Tilskuds- og revisionsbekendtgørelsen
§ 19: Universitetet bemærker afslutningsvis, at udkastet til ændring af reglerne om ansøgningsgebyr rejser spørgsmål om den forventede dokumentation for gebyrets størrelse. Universitetet anmoder om en præcisering af, om universiteterne forventes at kunne redegøre for konkrete beregninger af de fulde omkostninger, der ligger til grund for fastsættelsen af ansøgningsgebyret.

Med venlig hilsen

Jesper Hedegaard Vesterbæk
Chefkonsulent

Roskilde Universitet

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Jura og Institutionspersonale

Haraldsgade 53
2100 København Ø

DATO/REFERENCE
7. september 2026

JOURNALNUMMER
L-21 / 2026-5658

Høringssvar fra Roskilde Universitet vedr. udkast til bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 21

Roskilde Universitetet takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. de fremsendte bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L21.

Nedenfor følger universitetets bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene.

På vegne af rektor Rasmus Antoft
Roskilde Universitet

Med venlig hilsen
Sara Møller Bjørneboe
Specialkonsulent, Rektorsekretariatet

UNIVERSITETSVEJ 1, Bygning 03, POSTBOX 260, 4000 ROSKILDE
TELEFON: 2875 7098
DIREKTE NUMMER: +45 46 74 32 94, E-POST: martinsn@ruc.dk
Roskilde Universitet CVR-nr.: 29 05 75 59

Uddannelsesbekendtgørelsen
§52 og 53
Universitetet hilser indførelse af studieaktivitetskrav velkommen, men bemærker at det vil medføre øget administration til kontrol og opfølgning.

Det lægges til grund af reglerne gælder både for bachelor og kandidatuddannelser.

Det særlige studieaktivitetskrav indskrænker den studerendes mulighed for at holde orlov, hvilket universitetet antager er intenderet, fordi bestemmelsen angiver et fælles mindstekrav til studieaktivitetskravet i §6, stk. 2 i Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende? Hvis denne fortolkning er korrekt, foreslås det, at forholdet mellem det særlige studieaktivitetskrav for visse studerende og orlov konkretiseres / præciseres i reglerne om Orlov.

Formuleringen i §53 stk.er uklar, idet den studerende vel netop ikke optjener ECTS point på sidste studieår (3.-4. semester), hvor vedkommende gennemfører speciale på 45-60 ECTS point.

Ph.d.-bekendtgørelsen
Universitetet bifalder, at institutionerne fortsat selv kan fastsætte kriterier for optagelse på ph.d.-uddannelsen og dermed foretage en faglig vurdering af ansøgernes kvalifikationer. Samtidig giver flere af de foreslåede bestemmelser anledning til behov for præciseringer.

For det første finder Roskilde Universitet, at samspillet mellem § 5 og § 6 fremstår uklart. På den ene side fastslår § 5, at en kandidatuddannelse på mindst 75 ECTS-point er direkte adgangsgivende til ph.d.-uddannelsen. På den anden side giver §6 mulighed for at betinge optagelsen af et forskningsforberedende forløb for ansøgere med en kandidatuddannelse på under 120 ECTS-point. Det bør præciseres, hvordan disse bestemmelser skal forstås i sammenhæng, herunder hvilke kriterier universiteterne skal lægge til grund ved vurderingen af, om en ansøger med en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point skal optages direkte eller først gennemføre et forskningsforberedende forløb.

For det andet efterlyser universitetet nærmere retningslinjer for de forskningsforberedende forløb. Det fremgår, at forløbet kan omfatte op til 45 ECTS-point og skal bestå af aktiviteter, der styrker ansøgerens forskningsrelevante kompetencer. Det bør afklares, om forløbene kan have forskelligt omfang, og hvilke kriterier universiteterne skal anvende ved fastsættelsen heraf. Derudover bør det præciseres, om forløbene skal tilrettelægges individuelt ud fra den enkelte ansøgers kompetencer og behov.

Universitetet finder desuden behov for afklaring af forholdet til vurderingen af udenlandske uddannelser. En række udenlandske kandidatuddannelser med et mindre omfang end 120 ECTS-point anerkendes i dag som sidestillede med danske kandidatgrader. Det bør derfor præciseres, hvordan disse uddannelser skal behandles i relation til reglerne om forskningsforberedende forløb, og hvordan universiteterne kan sikre ensartet behandling af danske og udenlandske ansøgere.

Roskilde Universitet bemærker endvidere, at kravet i § 7, stk. 2, om ansættelse under hele det samlede forløb rejser væsentlige ansættelsesretlige og finansieringsmæssige spørgsmål. Universitetet savner en nærmere afklaring af ansættelsesgrundlag, muligheder for forlængelse ved forsinkelse samt konsekvenserne, hvis en ph.d.-studerende ansat uden for universitetet mister sin ansættelse undervejs i forløbet.

Herudover giver finansieringen af både ansættelseskravet og de forskningsforberedende forløb anledning til betydelig bekymring. Forslaget indebærer, at personer, der skal gennemføre et forskningsforberedende

forløb på op til 45 ECTS-point forud for et ph.d.-forløb på 180 ECTS-point, skal være ansat under hele det samlede forløb. Dette vil medføre væsentlige meromkostninger for universiteterne, både i form af lønudgifter og udgifter til udvikling, administration og gennemførelse af de forskningsforberedende forløb.

Roskilde Universitet vurderer ikke, at disse omkostninger kan afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer, medmindre der etableres en særskilt statslig finansieringsmodel. Samtidig finansieres ph.d.-studerendes løn i dag ofte gennem ekstern forskningsfinansiering eller i samarbejde med offentlige og private virksomheder. Universitetet vurderer, at der vil være begrænset interesse blandt fonde og eksterne samarbejdspartnere for at finansiere lønomkostninger til personer, som endnu ikke er påbegyndt det egentlige ph.d.-studium, men først skal gennemføre et forskningsforberedende forløb.

Roskilde Universitet opfordrer derfor til, at der skabes klarhed om finansieringen af ordningen. Universitetet finder, at de forskningsforberedende forløb bør sidestilles med øvrige uddannelsesaktiviteter, således at de udløser STÅ-finansiering og samtidig er SU-berettigede. Uden en bæredygtig finansieringsmodel er der risiko for, at de nye muligheder i praksis bliver vanskelige for universiteterne at anvende.

Herudover giver § 7, stk. 3, anledning til spørgsmål om de retlige konsekvenser, hvis en ph.d.-studerende ikke gennemfører det forskningsforberedende forløb tilfredsstillende. Da den pågældende efter bestemmelsen indskrives på et samlet ph.d.-forløb allerede ved accept af tilbuddet, bør det tydeliggøres, hvilke handlemuligheder universitetet har i tilfælde af utilfredsstillende progression eller manglende gennemførelse, og hvordan reglerne om opfølgnings- og genopretningsforløb i givet fald skal anvendes. Det bør endvidere præciseres, hvilke konsekvenser det har for den ph.d.-studerendes fortsatte indskrivning, hvis universitetet vurderer, at det forskningsforberedende forløb ikke er gennemført tilfredsstillende.

Endelig finder universitetet behov for afklaring af, hvordan reglerne skal administreres for ansøgere, som ud over en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point har gennemført yderligere uddannelseselementer, eksempelvis et kandidattillægsbevis. Det bør præciseres, om universitetet ved vurderingen af adgang til ph.d.-uddannelsen alene skal lægge vægt på kandidatuddannelsens formelle omfang, eller om supplerende uddannelseselementer kan indgå i vurderingen af ansøgerens forskningsmæssige kvalifikationer.

Roskilde Universitet finder samlet set, at intentionen om øget fleksibilitet i adgangen til ph.d.-uddannelsen er positiv. Det er imidlertid afgørende, at de foreslåede regler præciseres yderligere, så universiteterne får et klart og administrerbart grundlag for at sikre en ensartet, retssikker og fagligt forsvarlig praksis.

Eksamensbekendtgørelsen
Roskilde Universitet hilser det velkomment, at der igen bliver hjemmel til at afholde studiestartsprøver på kandidatuddannelserne.

Tilskuds- og revisionsbekendtgørelsen
§19
Universitetet finder det positivt, at der bliver hjemmel til at opkræve et ansøgningsgebyr, som skal dække de fulde omkostninger ved behandling af ansøgninger om optagelse fra visse udlændinge og at gebyret ikke skal tilbagebetales uanset om ansøgeren får tilbudt en studieplads eller ej.

§20, stk. 2
Roskilde Universitet bemærker, at forslaget kan påvirke søgningen (negativt) fra mindrebemidlede ansøgere, idet der skal opkræves fuld deltagerbetaling som dækker første studieår. International praksis er, at deltagerbetalingen listes for et studieår, mens opkrævningen typisk falder i rater. F.eks. et semester ad gangen.

Indføres pligt til, at universiteterne skal opkræve deltagerbetaling for første fulde studieår, skal der samtidig tages stilling til, om denne pligt også gælder uddannelser udbudt i internationale konsortier, fx Erasmus+ og Erasmus Mundus, når uddannelsen er hjemmehørende i et andet land, men de studerende tager første studieår i Danmark. Universitetet anbefaler, at disse undtages af hensyn til det internationale samarbejde.

Såfremt forslaget indføres forudses, at universiteterne skal administrere tilbagebetalingskrav fra studerende, der fx udmeldes i løbet af 1. semester grundet manglende bestået af studiestartsprøve, aktivitetskrav, af egen drift m.v. På uddannelser med sommeroptag foretages opkrævning i ét kalenderår, mens evt. tilbagebetalinger kan falde i kommende kalenderår. Det giver øget kompleksitet i forhold til budgetopfølgning.

Umiddelbart vurderer universitetet, at andre tiltag til at begrænse søgningen fra ansøgere, der snarere søger ophold i Europa end en uddannelse, er mere effektfulde end dette tiltag. Utilsigtede konsekvenser ved ændringen kan potentielt overskygge effekten.

Adgangsbekendtgørelsen
§6
Universitetet støtter en specifik hjemmel til verifikation, men bemærker, at bestemmelsen ikke må indskrænke universitetets mulighed for selv at verificere ansøgeres dokumentation. Sammenholdt med beskrivelsen i høringsbrevet afskærer bestemmelsen muligvis som noget nyt universitetet fra at få verificeret dokumentation fra andre ansøgere end de, der afkræves fuld deltagerbetaling og har behov for studieopholdstilladelse. Det er problematisk, fordi universitetet har konstateret tilfælde af snyd fra andre ansøgergrupper og forventer stigende udfordringer hermed grundet nemmere adgang til værktøjer, der kan modificere uddannelsesdokumenter.

Universitetet risikerer at tilbyde optagelse til ansøgere, der har forfalsket deres uddannelsesdokumentation, som vi har været afskåret fra at verificere, fordi ansøgeren ikke er en udenlandsk selvbetalende studerende. F.eks. ansøgere, der har lovligt ophold i Danmark / sidestilles med danske statsborgere men har en uddannelsesbaggrund fra lande, der gør det sværere for universitetet at vurdere validiteten af den indsendte dokumentation, herunder afskæres universiteterne fra at kræve verifikation af dokumentation fra udenlandske selvbetalende studerende, som tilbydes en friplads, idet de ikke “afkræves fuld deltagerbetaling”.

Universitetet anbefaler at fjerne betingelsen "forudsat at ansøgeren afkræves fuld deltagerbetaling for uddannelse og har behov for en studieopholdstilladelse efter udlændingeloven.”, så bestemmelsen omfatter alle ansøgere.

Formuleringen “ansøger skal tilvejebringe” kan forstås således, at ansøgeren altid skal fungere som mellemmand ved verifikation. Universitetets erfaring er, at det undergraver formålet med verifikationen, som er at minimere snyd med dokumentationen. Vi foreslår at ændre “ansøger skal tilvejebringe” til “der skal tilvejebringes”. Vores nuværende praksis er, at universitetet indhenter verificering direkte ved hjeminstitutionen eller en autoriseret 3. part. Dét minimerer snyd til situationer, hvor der foregår korruption ved verificerende institution.

§7
Universitetet er enig i behov for hjemmel til og klare rammer for karensperiode, men er bekymret for, at bestemmelsen giver et for stort fortolkningsrum. Mange ansøgere søger optagelse på flere universiteter. I tilfælde af snyd hvor samme (falske) dokumentation er brugt til ansøgning på tværs af sektoren vurderes, at ansøger ideelt set bør få fastsat ensartet/samme karensperiode. P.t. kan dette ikke koordineres på tværs, fordi universiteterne ikke må dele viden med hinanden om snyd-tilfælde.

Universitetet anbefaler, at ansøgning om optagelse til danske uddannelser på sigt sker koordineret på både BA og KA samt at verificering af uddannelsesdokumenters ægthed sker på nationalt niveau. Det er en udfordring for internationale ansøgere at navigere i universiteternes optagelsesprocedurer, hvilket indirekte øger deres oplevede behov for at bruge agenter, der har et økonomisk incitament for at få flest mulige ansøgere optaget. Universitetet har konstateret, at anvendelse af en (uærlig) agent indebærer en risiko for ansøgeren. Dertil medfører decentral dokumentvurdering et stort samlet ressourceforbrug i sektoren og hos NIDC, fordi de samme uddannelsesdokumenter underkastes samme vurdering af flere universiteter. Det er samtidig en meget specialiseret opgave at vurdere dokumenters ægthed og håndtere formodede snydtilfælde.

§7, stk. 3
Universitetet foreslår af hensyn til ansøgerne / ensartethed, at karensperioden enten opgøres i enten 1) antal kalender- eller studieår eller 2) antal ordinære ansøgningsrunder.

AALBORG UNIVERSITET

Til Uddannelses- og Forskningsministeriet
via Danske Universiteter

AAU Uddannelse og Studerende
Uddannelsesjura, Studiekvalitet
Fredrik Bajers Vej 1
9220 Aalborg Øst

Sagsbehandler:
Christina Buhl
Telefon: 9940 7545
E-mail:
uddannelsesjura@adm.aau.dk

Dato: 07-09-2026
Sagsnr.: 2026-081-00622

Aalborg Universitets høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelser, der udmønter dele af lovforslag L 21

Aalborg Universitet (herefter AAU) har modtaget høring over udkast til bekendtgørelser, der udmønter dele af lovforslag L 21. Udkastet har været sendt i høring ved relevante parter i organisationen, og AAU har på den baggrund følgende bemærkninger:

1. Uddannelsesbekendtgørelsen

§§ 52 og 53:

AAU bemærker, at fastsættelse af krav til de studerendes studieaktivitet traditionelt henhører under universiteternes ansvar inden for de rammer, der følger af lovgivningen. Universitetet noterer sig derfor, at der med §§ 52 og 53 indføres et nærmere fastsat studieaktivitetskrav for en afgrænset gruppe studerende.

AAU har samtidig forståelse for, at bestemmelsen er begrundet i de særlige hensyn, der ligger bag reglerne om studieopholdstilladelse for visse udenlandske studerende. Bemærkningen skal derfor alene ses som en opmærksomhed på, at reguleringen indebærer en detailfastsættelse af forhold, som under almindelige omstændigheder varetages af universiteterne selv.

§ 52, stk. 3:

AAU bemærker, at bestemmelsen kan få utilsigtede konsekvenser for studerende, der skriver et eksperimentelt kandidatspeciale på 45 til 60 ECTS-point.

Efter bestemmelsens ordlyd skal den studerende have bestået 40 ECTS-point i løbet af de to semestre, som specialet strækker sig over. Da en eventuel reeksamen i kandidatspecialet typisk først vil kunne afholdes efter udløbet af de to semestre, vil disse studerende i praksis alene have én mulighed for at bestå specialet inden for den tidsramme, der lægges til grund for studieaktivitetskravet.

AAU er i tvivl om, hvorvidt denne virkning er tilsigtet. Bestemmelsen indebærer efter universitetets opfattelse, at studerende med et kandidatspeciale på 45 til 60 ECTS-point kan blive stillet mindre gunstigt end andre studerende i forhold til muligheden for at opfylde studieaktivitetskravet. AAU foreslår derfor, at det overvejes, om bestemmelsen bør præciseres eller tilpasses, således at studerende med lange kandidatspecialer ikke utilsigtet stilles anderledes end øvrige studerende.

2. Adgangsbekendtgørelsen

Generelle bemærkninger:

AAU har forståelse for den særlige situation, der har gjort sig gældende i forbindelse med implementeringen af de foreslåede ændringer til adgangsbekendtgørelsen og nødvendigheden af at fravige af de sædvanlige varslingsfrister.

AAU vil dog foreslå, at de til enhver tid gældende regler om varsling af ændringer i adgangskrav, engelskkrav og rangeringskriterier fremgår direkte af den gældende adgangsbekendtgørelse af hensyn til gennemsigtighed og administrerbarhed.

Derudover finder AAU, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis fremtidige beslutninger om ændring i varslingskrav træffes og kommunikeres tidligere end ved udstedelsen af adgangsbekendtgørelsen, som normalvis sker i januar eller februar. Dette vil give universiteterne bedre mulighed for at implementere ændringerne i organisationen samt kommunikere ændringerne til ansøgerne.

§ 6:

AAU foreslår, at bestemmelsen udvides til at omfatte alle ansøgere, uanset nationalitet og opholdsgrundlag.

Universitetet finder, at hensynet til uddannelsernes integritet og til korrekt dokumentation af adgangsgrundlaget gør sig gældende på samme måde for danske, europæiske og øvrige internationale ansøgere. En ensartet regulering vil endvidere understøtte en administrativt enkel og gennemskuelig praksis.

§ 6, stk. 5:

AAU foreslår, at bestemmelsen præciseres, således at universitetet kan fastsætte en frist for, hvornår den nødvendige dokumentation skal være tilvejebragt. Efter AAU's opfattelse vil det være for sent, hvis dokumentationen først fremsendes umiddelbart før studiestart af hensyn til opholdstilladelse og sagsbehandlingstid forbundet med optagelse.

AAU skal desuden gøre opmærksom på, at det fortsat er vigtigt, at universiteterne har mulighed for at indhente bistand fra Nationalt ID Center ved vurderingen af ægtheden af fremsendt dokumentation. Denne mulighed er væsentlig for at understøtte en ensartet og kvalificeret behandling af sager, hvor der er tvivl om dokumenternes ægthed.

§ 7:

AAU bifalder, at der med bestemmelsen skabes udtrykkelig hjemmel til at sanktionere ansøgere, der har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller anvendt forfalsket dokumentation.

AAU vil dog foreslå, at sanktionen udmøntes som en afgørelse om afslag på optagelse frem for en annullering af ansøgningen. Dette vil efter AAU's opfattelse i højere grad sikre ansøgerens forvaltningsretlige rettigheder, herunder retten til partshøring, begrundelse og klagevejledning.

Endvidere bemærkes, at en ordning baseret på annullering kan give anledning til administrative udfordringer, idet universiteternes studieadministrative systemer ikke nødvendigvis understøtter annullering af ansøgninger.

§ 7, stk. 3:

AAU bemærker, at bestemmelsen fastsætter en øvre grænse for karensperiodens længde i situationer, hvor studerende fremsender forfalsket eller vildledende dokumentation ifm. optagelse.

AAU har forståelse for ønsket om at skabe en ensartet regulering af området. AAU skal dog pege på, at fastlæggelse af sanktionernes nærmere niveau traditionelt er et forhold, som universiteterne administrerer inden for rammerne af deres disciplinære regler og praksis.

AAU er endvidere i tvivl om, hvorvidt den foreslåede maksimale karensperiode i alle tilfælde giver mulighed for en sanktion, der står mål med forseelsens karakter. Der kan eksempelvis forekomme grove tilfælde af dokumentfalsk eller bevidst vildledning, hvor den foreslåede sanktion fremstår mindre vidtgående end de sanktioner, der efter gældende disciplinær praksis kan anvendes over for allerede indskrevne studerende.

AAU foreslår derfor, at det overvejes, om bestemmelsen i højere grad kan give universiteterne mulighed for at foretage en konkret og proportional vurdering af sanktionen i den enkelte sag.

3. Eksamensbekendtgørelsen

§ 28:

AAU foreslår, at det fremgår af bestemmelsen, at der er tale om en erhvervskandidatuddannelse, der tilrettelægges som kombinationsuddannelse. AAU foreslår således følgende formulering: *(...), kandidatuddannelse tilrettelagt på heltid eller en erhvervskandidatuddannelse som kombinationsuddannelse, skal deltage i og bestå en studiestartsprøve, jf. dog § 30."*

4. Ph.d.-bekendtgørelsen

Generelle bemærkninger:

Det fremgår ikke af udkastet eller høringsbrevet, hvorledes det forskningsforberedende forløb forventes finansieret. Skal forløbet finansieres via universiteternes egne midler, udløses der STÅ, eller kan der opkræves deltagerbetaling for det forskningsforberedende forløb? En ph.d.-uddannelse, som indeholder et forskningsforberedende forløb, vil alt andet lige blive en større økonomisk omkostning samlet set. Dette forhold er centralt, fordi universiteterne samtidig forventes at levere forskning og uddanne fremtidige forskere og undervisere til både universiteter, offentlige institutioner og erhvervsliv.

AAU gør igen opmærksom på, at Rektorkollegiet i brev af 7. oktober 2025 har foreslået, at der etableres en statslig pulje, der finansierer opkvalificeringsforløb på 45 ECTS for de kvalificerede kandidater med under 120 ECTS, der ikke kan optages direkte på ph.d.-uddannelsen. AAU vurderer derfor fortsat, at der bør afsættes statslige midler, inklusive midler til de studerendes aflønning, til disse forløb med henblik på at undgå blindgyder.

AAU vurderer, at det skaber ulige vilkår, hvis det enkelte universitet skal finansiere opkvalificeringen. Det skaber også ulige vilkår imellem hovedområderne, da der er forskel på kravet til omlægning til 75 ECTS-point på hovedområdeniveau. AAU vurderer, at det giver risiko for, at det bliver sværere at uddanne og efterfølgende rekruttere forskere på de fagområder, hvor der primært eller udelukkende uddannes 75 ECTS-kandidater.

AAU noterer sig endvidere, at der etableres en direkte adgangsvej til ph.d.-uddannelsen for dimittender fra kandidatuddannelser, der er normeret til mindre end 120 ECTS-point.

Det er afgørende, at ændringen ikke medfører en sænkelse eller uklar differentiering af det faglige adgangsniveau til ph.d.-uddannelsen. Ph.d.-uddannelsen skal fortsat være en forskeruddannelse på internationalt niveau, og ph.d.-afhandlingen skal dokumentere en forskningsindsats svarende til de internationale standarder for ph.d.-grader inden for fagområdet. Dette fremgår fortsat af bekendtgørelsesudkastets §§ 1 og 14.

Bemærkninger til konkrete bestemmelser:

§ 5:

Efter den foreslåede § 5 skal adgang til ph.d.-uddannelsen niveaumæssigt baseres på en kandidatuddannelse, mens en gennemført kandidatuddannelse på mindst 75 ECTS-point bliver direkte adgangsgivende.

Aalborg Universitet finder, at formuleringen "direkte adgangsgivende" bør præciseres.

Det fremgår af høringsbrevet, at den konkrete beslutning om optagelse fortsat træffes af institutionen. Samtidig kan udtrykket "direkte adgangsgivende" forstås sådan, at universitetet ikke kan stille krav om faglig supplering eller om et forskningsforberedende forløb til en ansøger med en kandidatuddannelse på mindst 75 ECTS-point.

Det er derfor uklart, om en kandidatuddannelse på mindst 75 ECTS-point altid skal anses for tilstrækkelig som fagligt adgangsgrundlag, og om universitetet kan kræve supplering, hvis kandidatuddannelsens indhold ikke giver de nødvendige forskningsrelevante kompetencer. Ligeledes om universitetet fortsat kan stille krav om bestemte faglige forudsætninger.

Uklarheden forstærkes af, at det forskningsforberedende forløb efter § 6 alene kan tilbydes en ansøger, der har gennemført en uddannelse på kandidatniveau, som er normeret til mindre end 120 ECTS-point. En ansøger med en kandidatuddannelse på eksempelvis 90 ECTS-point vil således kunne tilbydes et forskningsforberedende forløb, mens en ansøger med en formelt 120 ECTS-point lang kandidatuddannelse, men med utilstrækkelige forskningsrelevante forudsætninger, ikke synes omfattet af ordningen.

§ 6:

Det forskningsforberedende forløb kan efter § 6 have et omfang på op til 45 ECTS-point. En ansøger med en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point kan dermed nå et samlet kandidat- og forskningsforberedende uddannelsesomfang på 120 ECTS-point før ph.d.-uddannelsen.

Bestemmelsen fastsætter imidlertid alene en maksimumsramme. Den fastsætter ikke, at omfanget skal svare til forskellen mellem ansøgerens kandidatuddannelse og 120 ECTS-point. Den fastsætter heller ikke et minimumsomfang eller nærmere landsdækkende krav til læringsudbytte og niveau.

Det kan indebære, at to ansøgere med sammenlignelige uddannelsesbaggrunde tilbydes forskningsforberedende forløb af meget forskelligt omfang og indhold ved forskellige universiteter. Det kan skabe en uensartet national praksis, usikkerhed om det samlede kvalifikationsniveau, vanskeligheder ved gensidig anerkendelse og risiko for, at det danske ph.d.-adgangsniveau opleves som mindre transparent internationalt.

Det bør desuden afklares, hvordan de nye danske kandidatuddannelser på 75 ECTS-point og forskningsforberedende forløb skal beskrives over for udenlandske samarbejdspartnere. Et forskningsforberedende forløb er efter udkastet ikke en del af selve ph.d.-uddannelsens 180 ECTS-point, men det indgår samtidig i et "samlet ph.d.-forløb" og gennemføres efter, at ansøgeren er indskrevet som ph.d.-studerende. Denne konstruktion kan give anledning til uklarhed ved internationale samarbejdsaftaler om fællesgrader og dobbeltgrader.

§ 7:

Efter § 6 kan universitetet betinge indskrivning på ph.d.-uddannelsen af, at ansøgeren gennemfører et forskningsforberedende forløb. Efter § 7, stk. 1, indskrives en ansøger, som accepterer tilbuddet, imidlertid på et samlet ph.d.-forløb, der består af det forskningsforberedende forløb og ph.d.-uddannelsen. Ph.d.-uddannelsen kan først påbegyndes, når universitetet har godkendt, at det forskningsforberedende forløb er tilfredsstillende gennemført.

Formuleringerne giver anledning til uklarhed om den studerendes retlige status:

- Er den pågældende indskrevet på ph.d.-uddannelsen under det forskningsforberedende forløb?

- Eller er den pågældende alene indskrevet på det samlede forløb, men endnu ikke på ph.d.-uddannelsen?
- Kan ph.d.-uddannelsen påbegyndes på et vilkårligt tidspunkt, hvis universitetet vurderer, at den studerende har opnået tilstrækkelige forskningsrelevante kompetencer?
- Kan forløbet bringes til ophør på foranledning af universitetet inden udløb ved manglende fremskridt eller mangel på kvalitet?
- Hvilke ophørs- og klageregler gælder, hvis forløbet ikke godkendes?

Efter § 7, stk. 2, skal den ph.d.-studerende være ansat på eller uden for universitetet under hele det samlede forløb. Kravet er væsentligt, men bekendtgørelsesudkastet fastsætter ikke, hvilken stillingskategori der kan eller skal anvendes.

Det forskningsforberedende forløb er ikke en del af den normerede ph.d.-uddannelse. Samtidig betegnes personen som ph.d.-studerende og skal være ansat under det samlede forløb. Det giver anledning til arbejdsretlige og overenskomstmæssige spørgsmål.

Det bør afklares:

- om universitetet har hjemmel og overenskomstmæssig mulighed for at ansætte personen som ph.d.-stipendiat under den forskningsforberedende del,
- om den eksisterende stillingsstruktur omfatter en person, der er indskrevet på et samlet forløb, men endnu ikke har påbegyndt ph.d.-uddannelsen,
- om ansættelsen skal opdeles i to ansættelsesperioder eller kan være sammenhængende,
- om der er tale om fuldtidsansættelse, og hvis ikke, om der er et krav til minimum antal timer,
- hvordan forhold som løn, pension, barsel, sygdom og anciennitet skal håndteres,
- og hvad der skal ske med ansættelsen, hvis det forskningsforberedende forløb ikke godkendes.

Kravet om ansættelse "på eller uden for universitetet" rejser også spørgsmål om eksternt ansatte. Det er uklart, om enhver beskæftigelse kan opfylde kravet, eller om ansættelsen skal være relevant for det forskningsforberedende forløb og kunne rumme de nødvendige uddannelsesaktiviteter. Ligeledes er det uklart, hvad der kan eller skal ske med indskrivningen på det forskningsforberedende forløb i tilfælde af, at en ekstern arbejdsgiver opsiger den studerendes ansættelsesforhold. Skal den studerende selv sikre sig anden ansættelse? Er universitetet forpligtet til at overtage ansættelsen? Der bør endvidere være sammenhæng mellem bekendtgørelsen, stillingsstrukturen for videnskabeligt personale ved universiteterne, overenskomsten for akademikere i staten og bekendtgørelse om ansættelse af videnskabeligt personale ved universiteter.

Høringsbrevet omtaler det som et krav om, at ansøgeren skal være "i beskæftigelse", mens bekendtgørelsesteksten kræver, at den ph.d.-studerende skal være "ansat". Begreberne er ikke nødvendigvis sammenfaldende. Det bør præciseres, om selvstændig virksomhed, stipendiefinansiering eller andre tilknytningsformer kan opfylde kravet.

§ 8:

Efter den foreslåede § 8 videreføres universiteternes mulighed for at lade en kandidatstuderende påbegynde ph.d.-uddannelsen, svarende til de hidtidige fleksible ordninger, herunder 4+4- og 3+5-forløb. Høringsbrevet angiver, at ændringen alene består i, at reglerne flyttes til en selvstændig paragraf.

Der opstår imidlertid et behov for en tydelig afgrænsning mellem fleksible ph.d.-forløb, hvor personen endnu ikke har afsluttet sin kandidatuddannelse, og forskningsforberedende forløb, hvor personen har gennemført en kandidatuddannelse på under 120 ECTS-point.

Det bør afklares, om universitetet frit kan vælge mellem modellerne, hvis en ansøgers situation principielt kan omfattes af begge ordninger. Det bør også sikres, at ordningerne ikke fører til utilsigtede forskelle i rettigheder, ansættelsesvilkår, SU-status eller kravene til det samlede uddannelsesomfang.

§ 19, stk. 2:

Det fremgår af § 19 stk. 2, at bedømmelsesudvalgets medlemmer skal være anerkendte forskere inden for det relevante fagområde jf. dog § 33, nr. 2, og § 34, stk. 2. Der bør i stedet henvises til § 32 og § 33 henholdsvis.

§ 25:

Aalborg Universitet støtter, at universitetet skal udstede et bevis for et gennemført forskningsforberedende forløb. Det er positivt, at de gennemførte uddannelsesaktiviteter dokumenteres.

Bestemmelsen indeholder imidlertid ikke nærmere krav til bevisets indhold eller sprog. Det bør navnlig afklares:

- om beviset skal udstedes på dansk og engelsk,
- om det skal angive ECTS-point, niveau, læringsmål og bedømmelsesform,
- om der skal gives karakterer eller alene bestået/ikke bestået,
- om forløbet skal kunne meritoverføres,
- og hvordan forløbet skal beskrives i relation til kvalifikationsrammen.

Det bør også overvejes, om betegnelsen "forskningsforberedende forløb" får en entydig engelsk oversættelse, som universiteterne skal anvende.

§ 31, stk. 1, nr. 3:

Bestemmelsen henviser til "fristen for fastsættelse af forsvar af ph.d.-afhandlingen, jf. § 22, stk. 2". Fristen for forsvarets afholdelse fremgår imidlertid af § 23, stk. 2, mens § 22, stk. 2, vedrører offentlig tilgængelighed af afhandlingen.

§ 35, stk. 2:

Det fremgår af § 35, stk. 2, at klageadgangen for forfattere, der ikke har gennemført en ph.d.-uddannelse, forudsætter, at afhandlingen er taget under bedømmelse efter § 15, stk. 2.

I udkastet er reglen om bedømmelse uden gennemført ph.d.-uddannelse imidlertid placeret i § 18, stk. 2.

Øvrige bemærkninger:

Aalborg Universitet foreslår, at der i bekendtgørelsen indarbejdes bestemmelser, som tager højde for en situation, hvor universitetet opdager, at der er mistanke om tvivlsom forskningspraksis eller plagiat eller andre former for videnskabelig uredelighed i den indleverede afhandling. Det foreslås derfor, at der i bekendtgørelsen indarbejdes (en) bestemmelse(r), som gør det muligt at stoppe bedømmelsesprocessen eller tildelingen af en ph.d.-grad, mens der pågår en undersøgelse af mistanken, herunder eventuel behandling i universitetets lokale praksisudvalg og/eller Nævnet for videnskabelig uredelighed.

5. Tilskuds- og revisionsbekendtgørelsen

§ 20, stk. 2:

AAU finder det mest nærliggende, at bestemmelsen knytter sig til de første to semestre og den studieaktivitet, der faktisk gennemføres i perioden. For erhvervskandidatuddannelser, hvor første studieår udbydes på deltid, bør der derfor efter AAU's opfattelse opkræves betaling svarende til uddannelsens omfang i de første to semestre og ikke betaling svarende til 60 ECTS-point. AAU foreslår, at dette præciseres i bestemmelsen.

Med venlig hilsen

Maj Rosenstand
Vicedirektør

Danske Universiteter
Sendes via e-mail: dkuni@dkuni.dk

4. september 2026
Journal nr. 26/1016111
vjoha

Høringssvar vedrørende udkast til nye bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 21

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har den 19. august 2026 via Danske Universiteter modtaget Uddannelses- og Forskningsstyrelsens høring af 18. august 2026 over udkast til nye bekendtgørelser, der udmønter § 1 og § 2 i lovforslag nr. L 21.

DTU har ingen bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene og noterer med tilfredshed, at udmøntningen vedrørende verifikation af uddannelsesdokumenter er i overensstemmelse med universitetets tidligere høringsbemærkninger.

Der henvises til Uddannelses- og Forskningsstyrelsens sagsnr. 2026-5658.

Venlig hilsen

Ulrik Bak Nielsen
Direktør
Afdelingen for Uddannelse og Studerende (AUS)

CVR-nr. DK 30 06 09 46

Danmarks Tekniske Universitet
Ledelse og Administration
Anker Engelunds Vej 101
Bygning 101
2800 Kongens Lyngby
Tlf. 45 25 25 25
Dir. 93 51 16 64
vjoha@dtu.dk
www.dtu.dk

Danske Universiteter
dkuni@dkuni.dk
7. september 2026

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 21

Copenhagen Business School (CBS) takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastene til bekendtgørelser, der udmønter dele af lovforslag L 21. CBS støtter overordnet de grundlæggende ændringer, men har følgende bemærkninger og opmærksomhedspunkter.

1. Udkast til eksamensbekendtgørelsen

§ 39 - særlig studiestartsprøve for visse kandidatstuderende

CBS noterer sig, at der indføres mulighed for en studiestartsprøve for udenlandske selvbetalende kandidatstuderende. CBS forventer ikke at benytte muligheden, da CBS stiller høje sprogkrav til alle ansøgere.

Øvrige bemærkninger

CBS finder det positivt, at § 42 ændres, så det er universitetets afgørelse, der kan påklages, frem for ankenævnets afgørelse. I § 47 mangler der fortsat en beskrivelse af, hvilke dokumenter der skal medsendes ved en ombedømmelse. CBS foreslår derfor, at følgende formulering indsættes: ”De nye bedømmere skal foretage ombedømmelsen på grundlag af den studerendes besvarelse og en eventuel opgavetekst.” CBS opfordrer desuden til, at § 30 genovervejes, fordi det forekommer uhensigtsmæssigt, at visse udenlandske selvbetalende studerende ikke automatisk har ret til et andet prøveforsøg i den særlige studiestartsprøve.

2. Udkast til uddannelsesbekendtgørelsen

§§ 52 og 53 - særligt studieaktivitetskrav for visse studerende

CBS forventer på baggrund af data og erfaringer fra tidligere år, at selvbetalende studerende på CBS som altovervejende hovedregel vil leve op til studieaktivitetskravet. Det er vigtigt, at der er en undtagelsesbestemmelse, og CBS vurderer, at § 52, stk. 4, er tilstrækkelig. CBS bemærker dog, at det særlige aktivitetskrav medfører øget administration, fordi det løbende skal kontrolleres, om de fastsatte ECTS-krav er opfyldt rettidigt. Dette bør også ses i lyset af det generelle arbejde med regelforenkling.

Afklaring og ikrafttræden

For de almindelige prøver under studieaktivitetskravet anmoder CBS om en afklaring af, om det er tilsigtet, at studerende omfattet af uddannelsesbekendtgørelsens §§ 52 og 53 – i modsætning til studerende omfattet af § 50, stk. 1 – ikke har mulighed for tre prøveforsøg. CBS bemærker endvidere, at det er uhensigtsmæssigt, hvis bekendtgørelsen træder i kraft efter semester- og studiestart. Ikrafttrædelsen bør tilrettelægges, så universiteterne kan informere de berørte studerende rettidigt og sikre en forsvarlig administrativ implementering.

Fleksibilitet ved overgang til deltidsforløb

CBS anbefaler større fleksibilitet ved overgang fra en fuldtidsuddannelse til et deltidsforløb, eksempelvis fra en ordinær kandidatuddannelse til en model på 60 + 15 ECTS. En sådan overgang bør så vidt muligt kunne håndteres uden et formelt studieskift.

3. Udkast til ph.d.-bekendtgørelsen

CBS finder det positivt, at der skabes mulighed for, at kandidater med en kortere kandidatuddannelse kan pålægges at gennemføre et supplerende uddannelsesforløb på 45 ECTS som forudsætning for adgang til ph.d.-uddannelsen. Det er samtidig vigtigt, at reglerne giver institutionerne et klart grundlag for at beslutte, om kandidater fra 75 ECTS-kandidatuddannelser skal have direkte adgang til ph.d.-uddannelsen, eller om optagelsen skal betinges af supplerende uddannelse. Klarhed herom er væsentlig for den igangværende udvikling af de nye kandidatuddannelser.

Forskningsforberedende forløb

CBS finder det positivt, at universitetet selv fastsætter de nærmere regler om vilkårene for det forskningsforberedende forløb, og at tilbud om optagelse på ph.d.-uddannelsen fortsat beror på uddannelsesinstitutionens beslutning. Kravet om, at en ansøger, der accepterer et forskningsforberedende forløb som del af et samlet ph.d.-forløb, samtidig skal være ansat på eller uden for universitetet, kan imidlertid medføre øgede lønudgifter for universiteterne, når ansættelsen sker internt. CBS opfordrer derfor til, at der etableres offentligt finansierede puljer, som kan dække disse merudgifter.

Fleksibel ph.d.-uddannelse

CBS noterer sig Uddannelses- og Forskningsstyrelsens bemærkning om uændret adgang til de fleksible ph.d.-forløb (4+4 og 3+5). CBS forstår dette således, at institutionerne fortsat kan udbyde fleksible forløb sideløbende med forskningsforberedende forløb.

Bevis for forskningsforberedende forløb og ph.d.-grad

CBS finder, at § 25 om bevis for et gennemført forskningsforberedende forløb ikke er placeret hensigtsmæssigt i bekendtgørelsen. Af hensyn til overblikket over de nye regler bør bestemmelsen placeres sammen med de øvrige bestemmelser om forskningsforberedende forløb. CBS opfordrer desuden til, at det præciseres, hvilke oplysninger beviset som minimum skal indeholde, svarende til reguleringen i § 26, stk. 2, om bevis for gennemført ph.d.-uddannelse.

4. Udkast til bekendtgørelse om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne

§ 19 - ansøgningsgebyr

CBS ser positivt på, at der opkræves et ansøgningsgebyr, som ikke skal tilbagebetales, frem for et depositum. CBS efterspørger dog nærmere vejledning om, hvordan kravet om fuld omkostningsdækning skal forstås, og hvordan gebyret skal beregnes. CBS opfordrer Uddannelses- og Forskningsstyrelsen til at understøtte beregningen og om muligt fastsætte et ensartet gebyr på tværs af universiteterne.

§ 20 - deltagerbetaling

CBS finder det unødvendigt at kræve, at udenlandske selvbetalende studerende betaler for hele det første studieår på én gang. CBS har i mange år opkrævet betaling for første semester i god tid inden studiestart og først indgivet ansøgning om studieopholdstilladelse, når betalingen var modtaget. CBS har ikke oplevet problemer med denne model, heller ikke ved opkrævningen for andet semester. Kravene og deres ikrafttræden bør under alle omstændigheder beskrives så tydeligt, at universiteterne kan etablere de nødvendige administrative processer rettidigt.

5. Udkast til adgangsbekendtgørelsen

§ 6 - verifikation

CBS finder det positivt, at der skabes mulighed for verifikation hos tredjepart. CBS forventer kun at benytte muligheden i begrænset omfang, da universitetet allerede har omfattende erfaring med

dokumentvurdering, har et begrænset antal ansøgere fra de relevante lande og benytter NIDC. CBS anerkender dog, at verifikation kan være nødvendig i konkrete sager. Det bør præciseres, om udgifter til en betalingskrævende verifikation skal indregnes i ansøgningsgebyret, kan opkræves særskilt hos ansøgeren eller skal afholdes af universitetet.

§ 7 - snyd

CBS hilser det velkomment, at universiteterne får mulighed for at annullere ansøgninger om optagelse ved snyd og fastsætte en karensperiode. CBS finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, at afgørelsen ifølge høringsbrevet alene gælder lokalt. Det bør overvejes, om universiteterne kan dele relevante oplysninger, eller om oplysninger kan indgives til en central instans, eksempelvis KOT, så øvrige universiteter kan undersøge sagen. CBS politianmelder som udgangspunkt snyd.

§ 13 - betinget optagelse

CBS finder, at bestemmelsen om betinget optagelse kan give anledning til fortolkningstvivl i situationer, hvor ansøgere på grund af sygdom eller andre dokumenterede usædvanlige forhold først kan gennemføre et eller flere adgangskrav ved en sygeeksamen efter de ordinære frister. CBS ønsker ikke generelt at indføre betinget optagelse på bacheloruddannelserne, men vurderer, at sådanne ansøgere bør kunne optages betinget, når de i øvrigt opfylder betingelserne for optagelse, og den manglende dokumentation alene skyldes forhold uden for ansøgerens kontrol. CBS anbefaler derfor, at § 13 suppleres med en udtrykkelig undtagelsesbestemmelse, svarende til § 52, stk. 4, som giver universiteterne mulighed for at anvende betinget optagelse ved dokumenterede usædvanlige forhold.

§ 57 - udskrivning

CBS har ingen bemærkninger til konsekvensrettelsen.

Med venlig hilsen

Anna Thomasson
Uddannelsesdekan
Copenhagen Business School

IT-UNIVERSITETET I KØBENHAVN

8. september 2026

Høringssvar fra IT-Universitetet i København vedrørende udkast til ny ph.d.-bekendtgørelse som på bekendtgørelsesniveau implementerer de ændringer, der følger af lovforslag L 21

IT-Universitetet i København takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende fremsendte udkast til ny ph.d.-bekendtgørelse, som på bekendtgørelsesniveau implementerer de ændringer, der følger af lovforslag L 21. Universitetet har gennemgået materialet og fremsætter nedenstående bemærkninger:

- Et 45 ECTS individuelt program er ikke særligt praktisk (og må i praksis forventes at have et overlap med noget af det vi ellers tilbyder på vores almindelige MSc).
- Økonomien er ikke klar. Hvem skal betale den PhD studerende i forbindelse med at de tager disse 45 ECTS.

Med venlig hilsen

Morten Hjelholt

Morten Hjelholt

Professor, PhD.
Prodekan for forskning
IT University of Copenhagen

RKU
Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser

7. september 2026

Høring over udkast til over udkast til ny ph.d.-bekendtgørelse, jf. § 1, nr. 4, i lovforslag nr. L 21

Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser takker for udkast til ny ph.d.-bekendtgørelse, jf. § 1, nr. 4, i lovforslag nr. L 21, som er modtaget i høring fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen den 18. august 2026.

Udkastet har været sendt i høring hos Det Kongelige Akademi, Arkitektskolen Aarhus og Designskolen Kolding. De kunstneriske uddannelsesinstitutioner har følgende bemærkninger til bekendtgørelsen:

De kunstneriske videregående uddannelsesinstitutioner hilser overordnet muligheden velkommen for, at ansøgere, som har gennemført en kandidatuddannelse på under 120 ECTS-point, kan optages på en ph.d.-uddannelse under forudsætning af gennemførelse af et forskningsforberedende forløb. Institutionerne finder imidlertid anledning til at påpege flere udfordringer ved de foreslåede ændringer.

Institutionerne finder det problematisk, at muligheden for at tilbyde forskningsforberedende forløb efter udkastets § 6 alene omfatter universiteterne. Efter de foreslåede ændringer vil kandidater fra de nye 75 ECTS-kandidatuddannelser i princippet kunne opnå adgang til ph.d.-uddannelser ved alle gradsgivende institutioner, mens alene universiteterne får mulighed for at betinge optagelse af gennemførelse af et forskningsforberedende forløb. Dette skaber en uhensigtsmæssig forskelsbehandling mellem institutioner, som ellers er omfattet af samme bekendtgørelse og reguleres under fælles rammer for ph.d.-uddannelse. Det fremstår uklart, hvorfor de kunstneriske institutioner er undtaget fra netop denne del af bekendtgørelsen.

Institutionerne finder derfor, at de kunstneriske videregående uddannelsesinstitutioner på lige fod med universiteterne bør omfattes af bestemmelsen i § 6, så de kan tilbyde forskningsforberedende forløb som betingelse for optagelse på ph.d.-uddannelsen.

Institutionerne har i denne forbindelse i øvrigt noteret sig, at de forskningsforberedende forløb, beskrevet i § 6, ikke er præciseret, hvad angår stillingsbetegnelse, regler for forlængelse og udskrivning undervejs samt læringsmål.

I forhold til den ændrede bestemmelse i § 5, er det institutionernes vurdering, at de nye rammer for optag på ph.d.-uddannelsen vil kunne resultere i forskelsbehandling mellem danske og udenlandske kandidater.

De kunstneriske institutioner noterer sig, at styrelsen alene foretager konsekvensrettelser som følge af lovændring vedrørende de nye 75-ECTS-kandidatuddannelser, og dermed fortsat ikke finder anledning til at inkludere muligheden for at standse en bedømmelse ved mistanke om videnskabelig uredelighed. Institutionerne deltager gerne i en videre dialog med styrelsen om eventuelle øvrige behov for revision af ph.d.-bekendtgørelsen.

Særligt vedrørende Designskolen Kolding:

Designskolen Kolding ønsker særskilt at bemærke, at institutionens kandidatuddannelse er en femårig, 120 ECTS-kandidatuddannelse med et stærkt kunstnerisk og designforskningsmæssigt fundament. Institutionen vurderer derfor ikke, at en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point nødvendigvis giver et fagligt grundlag svarende til det niveau, der forudsættes på Designskolens ph.d.-uddannelse.

Designskolen Kolding bemærker desuden, at et forskningsforberedende forløb på 45 ECTS-point vil være vanskeligt at etablere i praksis, blandt andet fordi der ikke er knyttet finansiering til sådanne forløb. Det vil derfor fortsat være en udfordring at sikre den nødvendige forskningsmæssige opkvalificering af ansøgere med en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point.

Med venlig hilsen

Lene Dammand Lund
Forperson i RKU
Rektor for Det Kongelige Akademi

DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD

Høringssvar vedr L21

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) har med interesse læst bekendtgørelserne i høringen om L21. Vi har følgende kommentarer til uddannelsesbekendtgørelsen, ph.d.-bekendtgørelsen og adgangsbekendtgørelsen.

Danske Studerendes Fællesråd ser vigtigheden i, at implementeringen og udførelsen af bekendtgørelserne sker på bedst mulig vis og på en måde, der ikke gør det mere besværligt at være studerende i Danmark. Det er særligt vigtigt, at ændringerne ikke medfører unødvendige administrative eller økonomiske byrder for de studerende, og at der sikres en ensartet og gennemsigtig praksis på tværs af universiteterne.

Med hensyn til adgangsbekendtgørelsen § 6 ser vi, at der kan forventes en større administrativ og omkostningsfuld byrde for kommende selvbetalende studerende, når deres adgangsgrundlag skal verificeres. Her bør det være vigtigt, at der er fornuftige tidshorisonter for verificeringen, så den studerende ikke risikerer at stå uden afklaring af sit optag eller sin studiestart på grund af administrative processer. Hvor en endelig verificering ikke kan nås inden studiestart, bør der være mulighed for en forhåndsgodkendelse eller anden midlertidig løsning som gøres klart og tydeligt for de kommende studerende på universiteternes hjemmesider. DSF mener derfor, at der bør være klare og ensartede rammer for, hvordan verificeringen foretages, og hvem der har ansvaret, hvis der opstår forsinkelser eller problemer med dokumentationen. Da vi ikke har KOT ved kandidatuddannelser ser vi især vigtigheden af universiterne bedes snakke sammen om nogle fælles rammer for verificering og benytter sig af de allerede eksisterende lister af godkendte og veriferende uddannelser ministeriet har. Dette er så den studerendes mulighed for at blive optaget ikke afhænger af, hvilket universitet den studerende søger ind på.

Danske Studerendes Fællesråd ser det også som bekymrende, at der i uddannelsesbekendtgørelsen § 53 er sat studieaktivitet til 7,5 ECTS per semester. Der er flere universiteter, som ikke benytter sig af kurser på 7,5 eller 2,5 ECTS som standard, og den nye regel kan derfor stille studerende dårligere ved eksempelvis et enkelt dumpet kursus eller en udskudt eksamen. Det er vigtigt, at reglerne om studieaktivitet tager højde for, at uddannelserne er forskelligt opbygget, og at den studerendes studieaktivitet ikke nødvendigvis kan vurderes retvisende ud fra en fast grænse på 7,5 ECTS per semester.

Der bør også tages højde for situationer, hvor en studerende på grund af sygdom, barsel, handicap eller andre særlige forhold ikke kan gennemføre et kursus eller en eksamen som planlagt. Det bør ikke være sådan, at en enkelt sygedag, en udskudt eksamen eller andre forhold, som den studerende ikke selv er herre over, kan føre til, at den studerende ikke længere betragtes som studieaktiv. Det bør derfor sikres, at der er tilstrækkelig fleksibilitet i reglerne til at håndtere disse situationer.

DSF ser vigtigheden i, at erhvervskandidatuddannelserne bliver attraktive og meningsfulde for de studerende, som skal gå på dem. Herunder er det vigtigt, at reglerne ikke gør det sværere for den studerende at fuldføre uddannelsen på grund af eksempelvis sygdom, ændrede arbejdsforhold eller behov for at udskyde en eksamen. En erhvervskandidatuddannelse bør netop give mulighed for at kombinere arbejde og uddannelse på en fleksibel måde, og reglerne bør understøtte dette frem for at skabe yderligere barrierer.

Med hensyn til ph.d.-bekendtgørelsen § 6 og 7 ser vi vigtigheden af, at denne del af uddannelsen ses som en del af ph.d.-forløbet og derfor også er en del af det forløb, hvor den ph.d.-studerende bliver betalt. Det bør ikke være muligt for universitetet at placere nødvendige forskningsforberedende uddannelseselementer uden for den finansierede del af ph.d.-forløbet for at undgå at skulle bruge penge på denne del af uddannelsen.

Hvis et forskningsforberedende forløb er nødvendigt for, at den studerende kan gennemføre ph.d.-uddannelsen, bør det derfor også være finansieret og indgå som en reel del af det samlede ph.d.-forløb. Det er vigtigt, at reglerne ikke skaber en situation, hvor studerende skal gennemføre en del af deres uddannelse uden de samme økonomiske og ansættelsesmæssige vilkår som resten af ph.d.-forløbet.

Vi ser samtidig styrken i, at den studerende har de samlede 120 ECTS svarende til en 2-årig kandidatuddannelse før starten på ph.d.-uddannelsen. Dette mener vi også bør gælde, hvis en international studerende med en 1-årig kandidatuddannelse bliver tilbudt en ph.d. Hvis en studerende med en 1-årig kandidatuddannelse skal gennemføre yderligere uddannelseselementer for at opnå det nødvendige faglige niveau, bør det være tydeligt, hvordan disse elementer indgår i ph.d.-forløbet, og hvordan den studerende er stillet økonomisk og ansættelsesmæssigt undervejs.

DSF mener desuden, at der bør være klare overgangsregler i forbindelse med implementeringen af de nye regler. Studerende, som allerede er optaget på en uddannelse eller har planlagt deres uddannelsesforløb efter de eksisterende regler, bør ikke risikere at blive stillet dårligere som følge af ændringerne. Der bør derfor være klare regler for, hvilke studerende de nye bestemmelser gælder for, og hvordan overgangen mellem de eksisterende og nye regler håndteres.

DSF mener samlet set, at implementeringen af L21 og de tilhørende bekendtgørelser bør ske med fokus på, at reglerne ikke skaber unødvendige administrative eller økonomiske barrierer for de studerende. Samtidig bør der være en høj grad af fleksibilitet og retssikkerhed, så forskellige studieforløb og livssituationer kan rummes, og så internationale studerende ikke møder yderligere barrierer i det danske uddannelsessystem.

Vi takker for muligheden for at give høringssvar

Med venlig hilsen

Linnea Jensen de Leon

International ansvarlig og menigt forretningsudvalgsmedlem

Danske Studerendes Fællesråd

UDKAST

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

ufs-hoering@ufm.dk

Høring over udkast til bekendtgørelser, der udmønter lovforslag L 21

Akademikerne har fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen modtaget udkast til nye bekendtgørelser, der udmønter de dele af lovforslag L 21, der angår verifikation, snyd, særlig studiestartsprøve, særlig studieaktivitetskrav, adgang til ph.d.-uddannelsen samt ansøgningsgebyr og krav til opkrævning af deltagerbetaling, i høring.

Akademikerne har haft udkastene til nye bekendtgørelser i høring hos medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

Initiativer vedr. selvbetalende studerende

Der foreslås en række initiativer vedr. selvbetalende studerende, der har fået studieopholdstilladelse efter udlændingeloven. Bestemmelserne har til hensigt dels at forhindre misbrug af studieopholdsordningen på universiteterne, dels tidligere at opdage evt. misbrug af studieopholdsordningen.

Akademikerne hilser det velkomment, at der nu kommer mere klare lovgivningsmæssige rammer, der kan hjælpe universiteterne med at sikre et balanceret optag samt sikre, at de personer, der bliver optaget på en universitetsuddannelse, netop kommer med det formål at studere. Akademikerne støtter opstramningerne, således at det fremover bedre kan forhindres, at personer, der snyder sig til studieopholdstilladelse, ikke tager pladsen fra studerende, der kommer med det formål at tage en universitetsuddannelse.

I forlængelse heraf vil Akademikerne understrege betydningen af dygtige internationale studerende på de danske universiteter. Internationale studerende udgør et værdifuldt bidrag til de danske uddannelsesmiljøer og er med til at skabe stærke og internationale studiemiljøer, som også kommer danske studerende til gavn.

Den 31. august 2026
Sagsnr. S-2026-680
Dok.nr. D-2026-22580
/

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Store Kongensgade 40H 3. sal
DK – 1264
København K.

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Samtidig udgør internationale studerende en vigtig rekrutteringsbase for dansk erhvervsliv. Med den viden, de kompetencer og den kulturforståelse, de opnår gennem deres uddannelse i Danmark, vil de desuden fungere som gode ambassadører for Danmark og dansk erhvervsliv i deres hjemlande.

Adgang til ph.d.-uddannelsen ved universiteterne

Med reformen af universitetsuddannelserne er det besluttet, at universiteterne fremover skal udbyde kandidatuddannelser på 75 ECTS foruden kandidatuddannelser på 120 ECTS.

Akademikerne finder det afgørende, at der ikke opstår blindgyder for dimittender fra kandidatuddannelser på mindre end 120 ECTS, men at dimittender, der ønsker at forfølge en forskerkarriere, har en reel mulighed herfor på lige fod med øvrige kandidatdimittender.

Akademikerne hilser det derfor velkomment, at det med §5 præciseres, at en gennemført kandidatuddannelse på mindst 75 ECTS er direkte adgangsgivende til ph.d.-uddannelsen. Akademikerne bemærker samtidig, at det fortsat er institutionen, der på baggrund af en konkret vurdering afgør, hvem der kan optages som ph.d.-studerende.

Det foreslås med §6 og 7, at universitetet kan betinge indskrivning på ph.d.-uddannelsen af, at en ansøger med en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS gennemfører et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS, hvis universitetet vurderer, at ansøgeren har behov for at udbygge sine forskningsrelevante kompetencer.

Akademikerne finder det vigtigt, at muligheden for et forskningsforberedende forløb anvendes på en måde, der understøtter, og ikke i praksis begrænser, adgangen til en forskerkarriere for dimittender fra de nye kandidatuddannelser. Det forskningsforberedende forløb bør således bero på en konkret vurdering af den enkelte ansøgers forskningsrelevante kompetencer og ikke udvikle sig til et generelt krav til dimittender fra kandidatuddannelser på 75 ECTS.

Ellers er der en risiko for, at den direkte adgang til ph.d.-uddannelsen bliver mere formel end reel. Et krav om et yderligere forløb på op til 45 ECTS kan indebære både økonomiske og administrative omkostninger og dermed give universiteterne incitament til at prioritere ansøgere, der ikke har behov for et forskningsforberedende forløb. Det kan skabe en utilsigtet barriere for dimittender fra de nye kandidatuddannelser og samtidig gøre uddannelserne mindre attraktive for studerende med ambitioner om en forskerkarriere.

Akademikerne bemærker positivt, at det i udkastet præciseres, at den ph.d.-studerende kan være ansat både på og uden for universitetet under det samlede forløb, da det giver en større fleksibilitet end tidligere foreslået. Det er imidlertid vigtigt, at kravet om beskæftigelse ikke i sig selv bliver en barriere for adgangen til det forskningsforberedende forløb.

Det er en central ambition med kandidatreformen, at de nye kandidatuddannelser skal være attraktive uddannelsesveje. Akademikerne opfordrer derfor til, at Uddannelses- og Forskningsministeriet og forligskredsen følger universiteternes anvendelse af bestemmelserne om forskningsforberedende forløb tæt. Det bør blandt andet følges, hvor ofte forløbene anvendes, deres omfang samt udviklingen i ansøgning og optag på ph.d.-uddannelsen blandt dimittender fra henholdsvis 75 og 120 ECTS-kandidatuddannelser.

Akademikerne finder det naturligt, at dette indgår i den kommende evaluering af kandidatreformen, så der politisk kan reageres, hvis ordningen viser sig at skabe en utilsigtet barriere for overgangen fra de nye kandidatuddannelser til en forskerkarriere.

Adgang til ph.d.-uddannelsen ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner

Akademikerne bemærker, at en kandidatuddannelse på mindst 75 ECTS efter udkastet også vil være direkte adgangsgivende til ph.d.-uddannelsen ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Akademikerne finder det positivt, at dimittender fra kandidatuddannelser på 75 ECTS dermed ikke på forhånd afskæres fra at søge en ph.d.-uddannelse på det kunstneriske område.

Samtidig fremgår det, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner i modsætning til universiteterne ikke får mulighed for at tilbyde et forskningsforberedende forløb. Det indebærer, at en ansøger fra en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS, som vurderes at have behov for at udbygge sine forskningsrelevante kompetencer, ikke har den samme mulighed for at kvalificere sig til en ph.d.-uddannelse som en tilsvarende ansøger på universitetsområdet.

Akademikerne finder denne forskel uhensigtsmæssig. Når kandidatuddannelser på 75 ECTS gøres adgangsgivende til ph.d.-uddannelsen på både universiteterne og de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, bør der også være sammenlignelige muligheder for at kvalificere sig yderligere til en ph.d.-uddannelse.

Akademikerne opfordrer derfor til, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner gives mulighed for at tilbyde et forskningsforberedende forløb efter samme principper som universiteterne, eller at der etableres en anden tilsvarende mulighed for at supplere de forskningsrelevante kompetencer.
Med venlig hilsen

Nicoline J. Motzfeldt
D: 60754396
E: nj@ac.dk